

Kartverket
3507 Hønefoss

REF.
94/12-66 EK 326.12

VÅR REF.
363-04

DATO
29.6.2012

Oversendelse av klagesaker

Vi viser til brev fra dere datert 08.02.96 (kopi vedlagt). Vi kan ikke se at vi har besvart henvendelsen, og beklager at saken har blitt liggende så lenge.

Saken gjelder vedtak på ti navn i Åmot kommune i Hedmark: *Kvannbekken, Mælen, Mellom, Bechsminne, Nabbset, Sjølykkja, Veslebekk, Nabbsetåsen, Nabbsetbrua* og *Nabbsetmyra*. Kommunen har klaget på de vedtatte skrivemåtene.

Kvannbekken – kommunen ønsker skrivemåten *Kvanbekken*, med bakgrunn i skrivemåten på ØK. Vi har ingen opplysninger eller uttaleopplysninger om navnet, men antar at det er plantenavnet *kvann* som ligger til grunn. Vi holder derfor på vår tidligere tilråding **Kvannbekken**.

Mælen – kommunen ønsker skrivemåten *Mæhlen*, med bakgrunn i skrivemåten på ØK. Navnet kommer av det norrøne hankjønnsordet *melr* 'grus- eller sandbanke', og uttalen som er registrert i *Norske Gaardnavne* er /mæLen/ (med tjukk l). Navnet er skrevet *Mælen* i matriklene fra 1886 og 1904 og i *Norske Gaardnavne*. I matrikelutkastet fra 1950 er det to skrivemåter, *Mæhlen* (gnr 42/27) og *Mælen* (gnr 42/28 og 42/29). Skrivemåten som klager ønsker har dermed ingen støtte hverken i navnets uttale eller opphav, og i liten grad i de eldre skrivemåtene. Vi tilrår derfor skrivemåten **Mælen**. Navnet kan eventuelt også skrives **Melen** med bakgrunn i opphavet til ordet.

Mellom – kommunen ønsker skrivemåten *Mellum* (uten begrunnelse). Navnet er skrevet *Mellum* i bygdeboka og i matrikelutkastet fra 1950, men ellers har vi ingen opplysninger om uttale eller opphav i vårt arkiv. I den foreløpige tilrådingen står det at navnet er laget direkte til preposisjonen *mellom*, og at navnet ut fra rettskrivningen bør skrives *Mellom*. Ettersom klager ikke har andre opplysninger eller argumenter, står vi ved tilrådingen om skrivemåten **Mellom**.

Bechsminne – kommunen ønsker skrivemåten *Bechs Minde*, med bakgrunn i skrivemåten på ØK. Navnet er skrevet *Bechsminde* i matriklene fra 1886 og 1904 og i *Norske Gaardnavne*, og *Becks Minde* i matrikkelutkastet fra 1950. Navnet kommer av slektsnavnet *Bech*, og uttalen er /bækksminne/ ifølge *Norske Gaardnavne*. Uttalen peker altså mot sammenskriving av navnet, og det gjør også de eldre skrivemåtene. Navnet er imidlertid ikke oppstått på ”naturlig vis”, men er ifølge bygdeboken gitt til gården/plassen i 1811 da den ble kjøpt av soknet for å brukes til skole m.m. Dette er et argument for å bruke skrivemåten som ble gitt den gang, altså *Bechs Minde* (jf andre bygninger og institusjoner med gamle skrivemåter: *Prinds Christian Augusts Minde*, *Nationaltheatret*). Vi står derfor ved vår forrige tilråding: Primært **Bechsminne** eller **Bechs minne** i samsvar med dagens rettskrivning, men sekundært **Bechs Minde** i samsvar med skrivemåten stedet fikk ved ”dåpen”.

Nabbset (Nabbsetåsen, Nabbsetbrua, Nabbsetmyra) – kommunen ønsker skrivemåten *Nabset* i samsvar med ØK, og mener også at dette er det historisk korrekte navnet. Navnet kan ifølge *Norske Gaardnavne* komme av det norrøne hankjønnsordet *nabbi*, som også brukes om brede, avrundede halvøyer. Navnet kan også komme av *knappr*, som kan være substantivet *knapp*, et adjektiv med betydningen ’trang’ eller mansnavnet *Knappr*. Navnet er skrevet *Nafset* i matriklene fra 1886 og 1904 (med merknaden ”Alm skr. Nabset”) og i *Norske Gaardnavne*. Sistnevnte har ført opp følgende eldre skrivemåter: *Nappesetter*, *Napstadt* og *Nabsedt* fra 1500-tallet, *Nabbedt* og *Nabset* fra 1600-tallet og *Nabset* fra 1723. I matrikkelutkastet fra 1950 er skrivemåten *Nabset* (gårdsnavnet) og *Nabseth* (to av underbrukene). Uttalen er ifølge *Norske Gaardnavne* /naffset/.

Det er altså mulig å argumentere for ganske mange forskjellige skrivemåter av dette navnet. *Nafset* blir mest riktig i forhold til uttalen og har støtte i de eldre skrivemåtene, men utydeliggjør navnets sannsynlige opphav. Denne skrivemåten var heller ikke oppe til vurdering ved forrige behandling av navnet. *Nabset* kan argumenteres for ut fra eldre skrivemåter, men *Nabbset* blir riktigere ut fra navnets sannsynlige opphav (*nabbi*). Både *Nabset* og *Nabbset* avviker fra uttalen av navnet (/naffset/), men skrivemåten *Nabbset* viser tydeligst av disse to at uttalen er med kort *a* i forleddet.

Tross gode argumenter for både *Nafset* og *Nabset*, mener vi at det er riktig å holde på vår tidligere tilråding **Nabbset**, både som usammensatt navn og der navnet inngår som forledd i andre navn.

Sjølykkja – kommunen ønsker skrivemåten *Sjøløkken*, med bakgrunn i skrivemåten på ØK og at dette er et eiendomsnavn som bør opprettholdes. Navnet finnes ikke i de eldre matriklene eller *Norske Gaardnavne*, men er skrevet *Sjøløkken* i matrikkelutkastet fra 1950. Vi har ingen uttaleopplysninger om navnet, men andre navn i Åmot som inneholder ordet *lykkjal/løkken* har uttalen /lykkjal/ i *Norske Gaardnavne*. Primært vil vi derfor holde på vår tidligere tilråding **Sjølykkja**, men ettersom skrivemåten **Sjøløkken** er i samsvar med rettskrivningen, kan vi sekundært åpne for den.

Veslebekk – kommunen ønsker skrivemåten *Lillebekk*, med bakgrunn i skrivemåten på ØK. Vi har ingen opplysninger om navnet. Det er ikke å finne hverken i eldre matrikler, matrikkelutkastet fra 1950 eller bygdeboken, og vi regner derfor med at det er et relativt nytt navn. Vi vil primært tilrå skrivemåten **Veslebekk** siden den vel er mest i samsvar med det lokale talemålet, men kan også åpne for **Lillebekk**.

For navnekonsulentene

Line Lysaker Heinesen
Sekretær/førstekonsulent

Vedlegg 1/1

Navnekonsepttjenesta	
Navnekonsepttjenesten	
J.nr. 70/96	Dato 162
Ark.nr. 361-04	

Navnekonsepttjenesten for Østlandet
Postboks 1011 Blindern
0315 Oslo

STATENS KARTVERK
HEDMARK

Vangsvn. 73, 2300 Hamar
Telefon: 62 51 24 00
Telefax: 62 52 82 30

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

94/12-66 EK 326.12

08.02.96

OVERSENDELSE AV KLAGESAKER.

Det vises til lov av 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn. Vedlagt oversendes følgende klager på vedtak om skrivemåten av stedsnavn, som ble fattet i navnesakene 27 og 28 den 13.12 95, i forbindelse med ajourføring av kartbladene 1917 II Rena og 2017 III Julussa:

Åmot kommune klager, i brev datert 26.01.96, på den vedtatte skrivemåten av følgende stedsnavn:

**Navnesak nr. 27: nr. 29 Kvannbekken, nr. 35 Mælen, nr. 52 Mellom,
nr. 57 Bechsminne, nr. 58 Nabbset.**

**Navnesak nr. 28: nr. 16 Sjølykkja, nr. 19 Veslebekk, nr. 22 Nabbsetåsen,
nr. 24 Nabbsetbrua, nr. 26 Nabbsetmyra.**

Brevet fra Åmot kommune oversendes vedlagt.

Jeg ber navnekonsepttjenesten om å foreta en ny vurdering av skrivemåten av de stedsnavnene som er referert ovenfor.

Med hilsen

Elling Katerås
Elling Katerås

Kopi: Åmot kommune, Kulturetaten, 2450 Rena.

Statens kartverk, Sentralt Stedsnavnregister v/ Anne Svanevik, 3500 Hønefoss